

* Hoop bevestig door
 behoorde verscheidenheid wist tot het vervingen van het akkoord en tot het hertel van de pland
 in de afsprekende staat op 8 december 2006 -
 .../...

De Rechtbank van Eerste Aanleg te **DENDERMONDE**
dertiende kamer, rechtdoende in strafzaken, heeft in
 haar openbare terechtzitting van 27 november 2006
 het hiernavolgend **VONNIS** gewezen :

Not. nr. DE 66.12.303270/99/26

Grijffe nr.

IN DE ZAAK VAN HET OPENBAAR MINISTERIE TEGEN:

1. _____, leraar, geboren te _____ op
 _____ wonende te _____
2. _____, landbouwer, geboren te _____
 op _____ wonende te _____

Verdacht van :

te _____)

door het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering te hebben meegewerkt, of door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat het wanbedrijf niet had kunnen worden gepleegd, of door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden of het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgelokt, als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek

- A. - bij inbreuk op artikel 44 § 1, 2°, strafbaar gesteld door artikelen 64 en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (feiten tot en met 24 maart 1997)
 - en vanaf 25 maart 1997 geformuleerd in de artikelen 42 § 1, 2°, strafbaar gesteld door artikelen 66, eerste, tweede en vijfde lid en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (feiten vanaf 25 maart 1997 tot en met 30 april 2000)

door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen, vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet en voormeld decreet,

namelijk door zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen het reliëf van de bodem aanmer-

kelijk te hebben gewijzigd en deze toestand in stand gehouden te hebben,

- feiten vanaf 1 mei 2000 strafbaar gesteld bij inbreuk op de artikelen 2, 99 § 1-4°, 146 al. 1-1°, 147, 149 en 204 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening door het reliëf van de bodem aanmerkelijk te hebben gewijzigd zoals bepaald in artikel 99 § 1,4° en het voorlaatste lid.

De strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° van artikel 146 van voormeld decreet, geldt niet voorzover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden.

B. - bij inbreuk op artikel 44 § 1-1., 64, eerste, tweede, derde en laatste lid en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (feiten tot en met 24 maart 1997)

- en vanaf 25 maart 1997 geformuleerd in de artikelen 42 § 1-1°, 66 eerste, tweede, derde en laatste lid en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (feiten vanaf 25 maart 1997 tot en met 30 april 2000)

door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen, vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet en voormeld decreet, namelijk door zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen gebouwd te hebben, een grond gebruikt te hebben voor het plaatsen van een of meer vaste inrichtingen, te hebben afgebroken, herbouwd of een bestaande woning te hebben verbouwd (instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd)

- feiten vanaf 1 mei 2000 strafbaar gesteld bij inbreuk op de artikelen 2, 99 § 1-1°, 146 al. 1-1°, 147, 149 en 204 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening de bij artikel 99 § 1,1° bepaalde handelingen, werken of wijzigingen hetzij zonder voorafgaande vergunning hetzij in strijd met de vergunning hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de vergunning hetzij in geval van schorsing van de vergunning te hebben uitgevoerd, voortgezet of in stand gehouden,

door zonder stedenbouwkundige vergunning te hebben gebouwd, op een grond één of meer vaste inrichtingen te hebben geplaatst, een bestaande vaste inrichting of bestaand bouwwerk te hebben afgebroken, herbouwd, verbouwd of uitgebreid, met uitzondering van instandhoudings- of onderhoudswerken die geen betrekking hebben op de stabiliteit.

De strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° van artikel 146 van voormeld decreet, geldt niet voorzover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden.

In casu:

1. de eerste en de tweede op niet nader te bepalen data in de periode van 30 maart 1999 tot en met 1 april 1999:

a) door met bouwafval zoals steenpuin buurtweg over een afstand van 30 meter te verharden waardoor op een ophoging van 0,20 tot 0,50 meter is ontstaan;

b) door het plaatsen van een rioleringbuis onder buurtweg

2. de tweede vanaf een niet nader te bepalen datum in de periode vanaf 30 maart 1999 tot en met 1 april 1999 (uitvoeren wederrechtelijke werken), tot en met de dag der dagvaarding (21 juni 2006):

a) de in sub 1 a) omschreven wederrechtelijke toestand in stand gehouden te hebben;

b) de in sub 1 b) omschreven wederrechtelijke toestand in stand gehouden te hebben;

gelegen in ruimtelijke kwetsbaar gebied, meer bepaald in natuurgebied volgens het gewestplan d.d. 30 mei 1978 (stuk 2 en 32).

De kadastrale omschrijving van het onroerend goed dat het voorwerp van het misdrijf is, zijnde:

ligging:

aard en oppervlakte: huis, 26 a 94 ca

wijk en nummer van het kadaster:

en de eigenaars ervan geïdentificeerd zijnde als:

geboren te op wonende te
(vruchtgebruik) en

geboren te op wonende te
(naakt eigendom),

die de eigendomstitel hebben verkregen krachtens de akte van aankoop verleden op 24 augustus 1988 geregistreerd op 1 september 1988.

C. de eerste en de tweede op niet nader te bepalen data in de periode van 30 maart 1999 tot en met 1 april 1999:

bij inbreuk op de artikelen 2, 3, 11, 12, 56 I., 58 en 59 van het decreet van 2 juli 1981 (B.S. 25 juli 1981) betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, zoals gewijzigd door het decreet d.d. 20 april 1994 (B.S. 29 april 1994), de voorschriften vastgesteld door of krachtens dit decreet, te hebben overtreden meer bepaald bij inbreuk op het artikel 4.1.1. van het Besluit d.d. 17 december 1997 van de Vlaamse regering tot vaststelling van het Vlaams Reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer (VLAREA) welke bepaalt dat enkel de afvalstoffen voorkomend op de lijst in bijlage 4.1 van hoger vermeld besluit mogen als secundaire grondstoffen worden gebruikt indien zij voldoen aan de voorwaarden inzake samenstelling en/of gebruik vastgesteld door hoofdstuk 4 van hoger vermeld besluit

namelijk door buurtweg over een afstand van 30 meter te hebben verhard met bouwafval zoals steenpuin zonder dat hiervoor een COPRO-keuring werd verkregen.

Tevens te horen veroordelen bij toepassing van artikel 59 § 1 van hoger vermeld decreet tot verwijderen van de afvalstoffen die zijn achtergelaten in strijd met de bepalingen van het hoger vermeld decreet binnen een door de rechtbank vastgestelde termijn, onder verbeurte van een dwangsom.

Met de omstandigheid voor **de tweede** dat de feiten omschreven onder de tenlasteleggingen A1a), A1b), A2a), A2b), B1a), B1b), B2a), B2b) en C de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet zodat de verjaring van de strafvordering slechts een aanvang neemt op de datum van het laatst gepleegde feit, namelijk de dag der dagvaarding (21 juni 2006).

Met de omstandigheid voor **de eerste** dat de feiten omschreven onder de tenlasteleggingen A1a), A1b), B1a), B1b) en C de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet zodat de verjaring van de strafvordering slechts een aanvang neemt op de datum van het laatst gepleegde feit, namelijk de dag der dagvaarding. De verjaring van de strafvordering tijdig en regelmatig gestuit zijnde binnen de vijf jaar te rekenen van de dag waarop het misdrijf werd gepleegd, met name en ondermeer door daden van onderzoek of vervolging, namelijk door de brief van 12 november 2003 (stuk 51) waarbij de feiten niet gepleegd werden vanaf 1 september 2003 waardoor artikel 24 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering zoals ingevoegd door artikel 3 van de wet van 11 december 1998 van toepassing blijft gelet op artikel 33 van de programwet van 5 augustus 2003.

De rechtbank nam kennis van:

- de dagvaarding waarbij de zaak bij de rechtbank werd aanhangig gemaakt, tevens houdende dagstelling voor de terechtzitting d.d. 9 oktober 2006;
- de overschrijving van deze dagvaarding op het hypotheekkantoor te [ ] op 10 augustus 2006 onder het nummer [ ] zodat voldaan is aan het vereiste van artikel 160 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening;
- de processen-verbaal en de overige stukken van de rechtspleging.

De rechtbank aanhoorde op de openbare terechtzitting van 9 oktober 2006:

- het **openbaar ministerie** in de persoon van [ ] substituit-procureur des Konings in zijn voordracht van de zaak en in zijn eis;
- de **beklaagden** in hun middelen van verdediging:

- de **eerste beklagde** [ ] loor hemzelf en zijn raadsman mr. [ ] loco mr. [ ] advocaten te [ ]
- de **tweede beklagde** [ ] door hemzelf en zijn raadsman mr. [ ] advocaat te [ ]

1. Feitelijke elementen zoals deze uit het strafdossier blijken

1.1

Op 30 april 1999 werd door de politie te vastgesteld dat op een aardeweg aan de een hoop bouwafval en steengruis werd gestort. Het betreft een weg die toegang geeft tot enkele weilanden en akkerlanden gelegen achter de vijver (stuk 2, strafdossier). Op 1 april 1999 werd vastgesteld dat de hoop steengruis opengetrokken en platgereden was. Op die wijze werd de hoop bouwafval weggewerkt en is de landweg over een lengte van 30 meter bedekt met steengruis. Vastgesteld werd dat de landwegel hierdoor tot ongeveer een halve meter opgehoogd werd.

1.2

Eerste beklaagde erkende op de landwegel steengruis te hebben gestort op aanvraag van tweede beklaagde (stuk 6, strafdossier). Tweede beklaagde erkende op zijn beurt dit aan eerste beklaagde gevraagd te hebben (stuk 15, strafdossier).

1.3

Door de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur werd bij brief dd. 23 april 2002 een herstellvordering ingesteld strekkend tot herstel in de oorspronkelijke toestand door het verwijderen van alle inerte materialen van het terrein en het terugbrengen van de landweg tot op zijn oorspronkelijk niveau. Tevens werd een dwangsom van 125,00 euro per dag gevorderd bij niet uitvoering binnen de in het vonnis gestelde termijn.

1.4

Eerste beklaagde verklaarde niet bereid te zijn herstel uit te voeren, gezien hij het storten uitvoerde in opdracht van tweede beklaagde (stuk 60, strafdossier). Tweede beklaagde benadrukte dat de ophoging geschiedde om toegang te krijgen tot zijn huurgrond (weiland).

1.5

De eigenares verklaarde nooit toestemming tot het uitvoeren op haar grond te hebben gegeven (stuk 70-71, strafdossier).

2. Gegrondheid strafvordering

2.1 Standpunt beklaagden/verdediging

Eerste beklaagde erkende op de terechtzitting van 9 oktober 2006 het steengruis in opdracht van tweede beklaagde gestort te hebben. Tweede beklaagde erkende de vraag aan eerste beklaagde gesteld te hebben.

De verdediging van eerste beklaagde stelde in termen van pleidooien en in een op de terechtzitting neergelegde schriftelijke conclusie dat het opzet voor hem niet zou voorhanden zijn geweest. Nopens de tenlastelegging A werd gesteld dat er

geen sprake was van een aanmerkelijke reliëfwijziging, gezien er geen wijziging van de bestemming, het feitelijk gebruik of uitzicht van het terrein was. Nopens de tenlastelegging B werd gesteld dat de versteviging van een reeds verharde weg niet valt onder het begrip 'vaste inrichting' en aldus niet vergunningplichtig is. Nopens tenlastelegging C werd gesteld dat het gebruikte steenpuin diende beschouwd te worden als niet-verontreinigd puin verkregen bij selectieve bouw- en sloopactiviteiten door particulieren, waardoor het volgens de verdediging niet onderworpen was aan een COPRO-keuring. Volgens de verdediging werd niet aangetoond dat het gebruikte puin niet zou voldoen aan de gestelde voorwaarden inzake samenstelling en/of gebruik.

De verdediging van tweede beklagde sloot zich in termen van pleidooien bij deze argumentatie aan.

2.2 *Beoordeling*

De rechtbank kan het verweer niet bijtreden.

2.2.1 Tenlastelegging A

2.2.1.1

Artikel 99 § 1, eerste lid, 4° van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna afgekort als DORO) vereist een voorafgaande stedenbouwkundige vergunning voor het aanmerkelijk wijzigen van het reliëf van de bodem.

Uit de gegevens van het opsporingsonderzoek blijkt dat de verbalisanten het al dan niet aanmerkelijk karakter van een reliëfwijziging en de vergunningsplicht relateren aan de hoogte van de niveauwijziging en toepassing maken van de 50 cm-regel.

Het 50 cm-criterium is ontleend aan het verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 18 december 1981 tot wijziging voor het Vlaams Gewest van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 23 april 1973, waarin werd geschreven dat een wijziging van het bodemreliëf als aanmerkelijk moet worden beschouwd wanneer zij meer dan 0,50 meter bedraagt (*Belgisch Staatsblad*, 5 februari 1982). Deze louter mathematische benadering, die thans blijkens de gegevens van dit dossier nog wordt gevolgd door sommige gemeentelijke administraties, kon aanvankelijk genade vinden in de rechtspraak (vgl. Cass. 8 oktober 1985, *R.W.* 1985-86, 1791; Cass. 8 oktober 1988, *Arr. Cass.* ; Brussel 6 november 1985, *R.W.* 1986-87, 322, noot A. VANDEPLAS; Antwerpen 4 november 1987, *R.W.* 1988-89, 541, noot D. MERCKX; Antwerpen 18 maart 1993, *Limb. Rechtsl.* 1993, 100, noot W. MERTENS; Gent 1 oktober 1992, *T.M.R.* 1994, 113, noot R. VEKEMAN), doch de rechtsleer (D. D'HOOGE, "De aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem en de bevoegdheid van de voorzitter op grond van artikel 68 van de Stedenbouwwet" (noot onder Brussel 6 november 1998), *R.W.*, 1998-89, 1331; H. SEBREGHTS, "Handhaving, zonevreemdheid en enkele capita selecta uit het stedenbouwrecht anno 1998", in *Jaarboek Milieurecht 1998*, K. DEKETELAERE en M. DEKETELAERE (eds.), Brugge, Die Keure,

1999, 142 ; R. VEKEMAN, "Wijziging van het reliëf van de bodem in een natuurgebied. Het stedenbouwkundig aspect van de zaak", (noot onder Gent 1 oktober 1992), *T.M.R.* 1994, 114) daarin gevolgd door zekere rechtspraak (vgl.o.m. Antwerpen 12 april 1999, *R.W.*, 1999-2000, 332, noot M. ROOSEMONT) verwierp het cijfermatig criterium als uniek criterium : er kon niet zomaar gesteld worden dat elke wijziging van de bodem van meer dan 50 cm aanmerkelijk was en elke wijziging van minder dan 50 cm dit niet was (vgl. S. BOULLART, "De vergunningplichtige verrichtingen in de gecoördineerde Stedenbouwwet en in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening", *T.R.O.S.*, 2000, p. 241, nr. 45 ; G. DEBERSAQUES, B. HUBEAU en P. LEFRANC, *De sanctionering van stedenbouwmisdrijven. Handhavingsmaatregelen*, Brugge, Die Keure, 2001, p. 27, voetnoot (114)). Of een reliëfwijziging aanmerkelijk is of niet en dus vergunningsplichtig of niet moet (mede) worden beoordeeld in het licht van de aard en de functie van het terrein (vgl. o.m. R.v.St., Walgraef, nr. 34.601, 5 april 1990) en niet louter in functie van de hoegrootheid van de reliëfwijziging hoewel dit een belangrijke aanwijzing kan zijn. Met aard of functie worden zowel de bestemming, het feitelijk gebruik als het uitzicht van het terrein bedoeld (vgl. Antwerpen 12 april 1999, *R.W.*, 1999-2000, 332, noot M. ROOSEMONT : "*overwegende dat te dezen, gelet op de oppervlakte waarover de reliëfwijziging heeft plaatsgehad (10 m op 18 m (180 m) in een natuurgebied), er sprake is van een aanzienlijke reliëfwijziging ; dat deze immers in verhouding tot het geheel van de omgeving, waarin ze wordt doorgevoerd, belangrijk is, zelfs al gaat het om een uitgraving van minder dan 50 cm ; dat overigens de aanmerkelijke reliëfwijziging blijkt uit de afboording van de hele vijver met damplanken*" ; Gent, 20 november 1998, *T.M.R.*, 1999, 313 ; Gent 20 februari 1997, *T.M.R.* 1998, 177 : "*Gelet precies op deze hoeveelheid, de eerder beperkte oppervlakte waarop zij werd uitgespreid en de aard van het gebied waarin dit geschiedde, nl. een voor de streek zeer karakteristieke restant van een kreekarm gelegen in een natuurreservaat, gaat het om een aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem*" ; Gent 20 november 1998, *T.M.R.* 1999, 313 : "*Gelet op de omvang van deze werken en hun verhouding tot de totale oppervlakte van het terrein, mede inachtgenomen de ligging van het goed in een landelijke omgeving, gaat het hier om een aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem, waarbij "aanmerkelijk" in de gebruikelijke zin van het woord, dit is "aanzienlijk, belangrijk, groot" dient te worden begrepen*" ; Corr. Leuven 4 maart 1996, *T.M.R.* 1998, 29 : "*Het aanmerkelijk karakter dient immers niet enkel mathematisch beoordeeld maar ook rekening houdend met de impact van de uitgevoerde werken op de bestemming van het gebied*" ; Corr. Gent 5 oktober 1998, *T.M.R.* 1999, 320 : "*Aanmerkelijk wijzigen van het reliëf van de bodem als criterium voor de vergunningsplicht voor graaf- en ophogingswerken houdt verband met, en dient beoordeeld te worden in het licht van het al of niet wijzigen van de aard en de bestemming van het terrein, ongeacht hun belangrijkheid en omvang*" ; zie ook Corr. Brugge 28 februari 1994, *T.M.R.* 1994, 343 ; Corr. Brugge 19 maart 1994, *Res. Jur. Imm.* 1984, 264).

Volgens artikel 99, § 1, vijfde lid DORO wordt als aanmerkelijke reliëfwijziging onder meer beschouwd elke aanvulling, ophoging, uitgraving of uitdieping die de aard of functie van het terrein wijzigt. Die omschrijving is gelet op het gebruik van de woorden "*onder meer*" niet bedoeld als exhaustieve definitie, doch zij geeft wel de belangrijkste elementen aan waarmee moet rekening worden gehouden (vgl. R. VEKEMAN, *Ruimtelijke ordening en stedenbouw. Planologie, verordeningen en vergunningen*, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1999, nr. 315, p. 319). De decreetgever heeft dus in de lijn van de gevestigde rechtsleer en recht-

spraak niet geopteerd voor een louter kwantitatieve benadering, maar wel voor de *invloed van de wijziging op het terrein* (vgl. M. ROOSEMONT, "De aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem en de bouwvergunningsplicht" (noot onder Antwerpen 12 april 1999, *R.W.*, 1999-2000, 333) of met andere woorden voor een kwalitatief criterium (vgl. S. BOULLART, *o.c.*, p. 243, nr. 52). Naar gelang de aard en de functie wordt rekening gehouden met de hoogte respectievelijk de diepte van de wijziging, het grondverzet, de oppervlakte of de lengte van de wijziging, ... (*Parl. St.*, VI. Parl. 1998-99, nr. 1332-8, 89), waaruit blijkt dat de beoordeling van het kwalitatief criterium mede vanuit een mathematisch oogpunt zal worden benaderd. Het komt er eigenlijk op neer dat in de praktijk zowel de mathematische als de niet mathematische benadering zullen moeten worden gecombineerd: de impact op het de aard en de functie van het terrein worden immers mede bepaald door de hoegrootheid van de niveauwijziging.

2.2.1.2

Uit opsporingsonderzoek blijkt duidelijk dat:

- een ophoging van de weg gerealiseerd werd door middel van bouwafval en steengruis;
- na het openwerken van de hoop bouwafval en steengruis de weg op bepaalde plaatsen tot ongeveer een halve meter werd opgehoogd en dit over een lengte van ongeveer 30 meter.

2.2.1.3

Er dient duidelijk rekening te worden gehouden met de aard van het gebied waarin de weg zich bevindt, namelijk natuurgebied volgens het gewestplan van 30 mei 1978, wat ruimtelijk kwetsbaar gebied is. Het realiseren van dergelijke ophoging met dergelijk inert materiaal over een dergelijke lengte wijzigt wel degelijk de aard en de functie van het terrein en verstoort het uitzicht van het natuurgebied en dient als een vergunningplichtige aanmerkelijke reliëfwijziging te worden aangezien. In natuurgebied is geen plaats voor een verharding met steengruis van dergelijke omvang (vgl.: Antwerpen, 9 maart 2005, *T. Strafr.* 2006, 214). De beklagden beschikten over geen enkele vergunning, zodat de feiten voorwerp van de tenlastelegging A. naar het oordeel van de rechtbank bewezen zijn.

2.2.2 Tenlastelegging B

2.2.2.1

Verwijzend naar hetgeen onder de tenlastelegging A. werd gesteld, dient vastgesteld te worden dat het verharden van de buurtweg met bouwafval en steenpuin en het plaatsen van een riolering, wel degelijk vergunningplichtige werken zoals bedoeld in art. 99 § 1-1° DORO werden uitgevoerd. Het aanbrengen van een dergelijke verharding en het plaatsen van een dergelijke rioleringsbuis dient wel degelijk als een vaste inrichting te worden aangezien.

2.2.2.2

Bij arrest nr. van 19 januari 2005 van het arbitragehof werd als volgt beslist:

“1. vernietigt in artikel 146, derde lid, van het decreet van het Vlaams Gewest van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, zoals toegevoegd bij artikel 7 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 4 juni 2003, de woorden “voorzover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of voorzover ze geen ernstige inbreuk vormen op de stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg (...)”.

Deze vernietiging heeft tot gevolg dat thans *de strafsanctie niet meer geldt* voor de instandhouding van stedenbouwmisdrijven, voor zover het voorwerp van het misdrijf niet in een *ruimtelijk kwetsbaar gebied* gelegen is, gezien het derde lid van artikel 146 DORO thans luidt: *“De strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7°, geldt niet voorzover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden.”.*

2.2.2.3

De feiten werden gepleegd in een natuurgebied, wat volgens artikel 146 DORO uitdrukkelijk ruimtelijk kwetsbaar gebied is. De instandhouding voorwerp van de feiten onder de tenlastelegging B.2 a) en b) blijft derhalve strafbaar.

2.2.3 Tenlastelegging C

Zoals blijkt uit de gegevens van het strafdossier was er echter sprake van een *opslag* maar wel van een *gebruik* van afvalstoffen, c.q. inerte materialen, zowel in het opzet als in de concrete uitvoering. De materialen dienden immers om een ophoging of reliëfwijziging te realiseren.

Voor verontreinigd puinzeefzand geldt voor gebruik als bodem dat een gebruikscertificaat diende voorhanden te zijn, wat niet het geval was. Voor niet verontreinigd puin te gebruiken als bouwstof diende dit duidelijk fysisch geschieden te worden van het bodemmateriaal en diende dit gekeurd te zijn door de VZW COPRO of onderworpen te zijn aan een gelijkwaardige kwaliteitscontrole; dit was evenmin het geval (zie: Vlarea, 4.1 lijst van afvalstoffen die in aanmerking komen voor gebruik als secundaire grondstoffen).

Een COPRO-keuring diende alleszins voorhanden te zijn, wat niet het geval was, zodat ook tenlastelegging C naar het oordeel van de rechtbank bewezen is.

2.2.4 Toerekening

In tegenstelling tot wat de verdediging van eerste beklagde voorhoudt, is naast het materiële element het morele element in hoofde van de eerste beklagde wel degelijk voorhanden. De misdrijven omschreven in de tenlasteleggingen A, B en C vereisen immers geen bijzonder opzet, doch slechts een algemeen opzet waarvoor het feit willens en wetens de wet schenden volstaat. Voor de beklagden zijn geen rechtvaardigings – of schulduitsluitingsgronden van toepassing, zodat aan de vereiste van algemeen opzet is voldaan. Bij een inbreuk op de bijzondere wetgeving die het decreet op de organisatie van de ruimtelijke ordening en het afvalstoffende-

creet zijn, dient zelf onachtzaamheid als opzet in acht genomen te worden (vgl.: M. Faure, "Het milieumisdrijf en de strafbaarheid van de milieuverstoring", in: A. De Nauw, P. Flamey, J. Ghysels, *Milieustraf- en milieustrafprocesrecht – Actuele vraagstukken*, Larcier, 2005, 70; L. Dupont, R. Verstraeten, *Handboek Belgisch strafrecht*, 263-264).

De beklaagden worden vervolgd als dader-mededader bij toepassing van artikel 66 Sw.. De feiten dienen zowel aan de eerste als aan de tweede beklaagde toegerekend te worden. De tweede beklaagde fungeerde als opdrachtgever en de eerste beklaagde als uitvoerder.

3. Straftoemeting

3.1

De voor eerste en tweede beklaagde bewezen geachte feiten zoals omschreven onder de tenlasteleggingen A (zijnde de enige tenlastelegging A en niet zoals vermeld in de dagvaarding met onderdelen A 1a, A1b, A2a en A2b), B.1 a)-b), 2 a)-b) en C, zijn voor hen telkens de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet zodat voor al deze feiten samen bij toepassing van artikel 65, eerste lid van het Strafwetboek slechts één straf moet worden opgelegd.

3.2

De straftoemeting moet worden bepaald gelet op de aard en de objectieve ernst van de bewezen verklaarde feiten, de begeleidende omstandigheden en het strafrechtelijk verleden van de beklaagden/natuurlijke personen. Voor de tiende beklaagde/rechtspersoon dient rekening te worden gehouden met onder meer het strafrechtelijk verleden en de aard, de omvang en de impact van de bedrijfsactiviteit.

3.3

De door de beklaagden gepleegde strafrechtelijke feiten vertonen objectieve ernst. De gepleegde feiten geven blijk van onverschilligheid tegenover het leefmilieu. Het storten van steenpuin in natuurgebied brengt het natuurlijk milieu wel degelijk schade toe. Het feit dat dit geschiedde om de toegang tot een weiland te vergemakkelijken en dat dergelijke inbreuk in Vlaanderen veelvuldig gepleegd wordt, doet geen afbreuk aan de ernst en de schadelijke gevolgen ervan.

3.4

De straftoemeting moet niet enkel de vergeldingsbehoefte dienen, maar ook de generale en speciale preventie. De op te leggen straf moet dan ook van aard zijn de beklaagden ervan te weerhouden zich in de toekomst nog aan dergelijke feiten schuldig te maken en hen aan te sporen de ruime milieuwetgeving die werd ingesteld in het algemeen belang rigoureus na te leven.

3.5

De *eerste beklaagde* is thans   jaar. Hij heeft een gunstig strafrechtelijk verleden en liep enkel een veroordeling wegens een verkeersinbreuk op. Hij is technisch

leraar aan en is vast benoemd.

De tweede beklagde is thans jaar. Hij heeft een vlekkeloos strafrechtelijk verleden wat nog mildheid in de bestrafing kan verantwoorden. Hij is thans gepensioneerd.

3.6

Ter realisering van de vermelde doelstellingen van de straftoemeting acht de rechtbank voor tweede beklagde het opleggen van een geldboete voor de lastens hem bewezen geachte feiten, zoals bepaald in het dictum van dit vonnis, noodzakelijk.

De rechtbank kan niet ingaan op de vraag van tweede beklagde tot het opschorten van de uitspraak van veroordeling. Opschorting van de uitspraak van veroordeling is voornamelijk ontstaan vanuit de bekommernis de korte (effectieve) gevangenisstraffen te vermijden (C. Van den Wyngaert, *Strafrecht, strafprocesrecht en internationaal strafrecht*, Maklu, 2003, 418). Daarenboven is het een sanctiemaatregel die de declassering van de betrokkene kan verhinderen: gezien er geen veroordeling wordt uitgesproken, zal de rechterlijke beslissing na afloop van de proeftermijn niet vermeld worden in het strafregister van de betrokken beklagde (L. Dupont, R. Verstraeten, *Handboek Belgisch strafrecht*, Acco, 1989, 939).

Gezien de rechtbank van oordeel is dat aan tweede beklagde alleszins geen gevangenisstraf maar een geldboete dient te worden opgelegd is de bekommernis om een korte gevangenisstraf te vermijden niet aan de orde. De opschorting die een uitdrukkelijk gunst is, dient in huidig geval dan ook voornamelijk vanuit het criterium van het gevaar voor declassering bij een veroordeling te worden beoordeeld. Er valt niet in te zien hoe de hierna opgelegde geldboete voor de tweede beklagde enig declasserend effect zou kunnen hebben. Bovendien dient rekening te worden gehouden met het feit dat nooit enig herstel werd uitgevoerd, noch een aanzet hiertoe, hoewel hiertoe alle kansen geboden werden.

Voor eerste beklagde bestaat er wel enige kans op declasserend effect van een veroordeling, wat in de concrete omstandigheden niet in verhouding zou staan met de ernst van de feiten en het aandeel van eerste beklagde hierin. Hij is vast benoemd technisch leraar en moet het vertrouwen kunnen blijven genieten. Aldus kan aan eerste beklagde wel de gunst van de opschorting worden verleend.

4. Herstelvordering

4.1

Door de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur werd een herstellvordering ingediend strekkende tot herstel in de oorspronkelijke staat door het verwijderen van alle inerte materialen van het terrein en het terugbrengen van de landweg tot op zijn oorspronkelijk niveau.

4.2

Het decreet van 18 mei 1999 (art. 149 § 1, eerste lid) stelt duidelijk dat het bevelen door de rechter van de herstelmaatregelen (herstellen in de oorspronkelijke toe-

stand, staken strijdig gebruik, uitvoeren bouw- en/of aanpassingswerken, betalen van een geldsom gelijk aan de meerwaarde) gebeurt *op vordering* van de GSI of het CBS van het grondgebied waar de handelingen werden uitgevoerd. De keuze van de gepaste maatregel komt derhalve toe aan de bevoegde overheid en niet aan de rechtbank. De rechter moet de interne en externe wettigheid van deze vordering toetsen en of zij strookt met de wet, dan wel of zij berust op machtsoverschrijding of machtsafwendings. Meer bepaald dient de rechtbank hierbij na te gaan of de beslissing van het bestuur om een bepaalde herstelmaatregel op te leggen uitsluitend met het oog op een goede ruimtelijke ordening is genomen. Indien een vordering zou steunen op motieven vreemd aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van de goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, dient de rechter deze vordering zonder gevolg te laten (Cass. 3 juni 2005, www.cass.be). Nochtans mag de rechter geenszins de gevorderde maatregel op haar opportuniteit beoordelen; als de gevorderde herstelmaatregel met de wet strookt, moet de rechter deze inwilligen.

4.3

Gezien de door eiser in herstel gevorderde herstelmaatregel intern en extern met de wet strookt en de motieven duidelijk een goede ruimtelijke ordening beogen, dient de rechtbank de herstelmaatregel in te willigen.

4.4

De herstelmaatregel moet worden bevolen tegenover elke wegens het stedenbouwmisdrijf veroordeelde persoon. Als bijzondere vorm van teruggave zijn alle wegens eenzelfde stedenbouwmisdrijf veroordeelde (mede)daders hoofdelijk gehouden tot het voldoen van de bevolen herstelmaatregel. De omstandigheid dat de veroordeelden geen eigenaar zijn, neemt niet weg dat lastens hen de herstellvordering kan en moet worden bevolen (vgl. G. De Bersaques, B. Hubeau en P. Lefranc, *De sanctiënering van stedenbouwmisdrijven. Handhavingsmaatregelen*, Brugge, Die Keure, 2001, nr. 212-213, p. 126-128 en de daar in die zin geciteerde en door deze rechtbank bijgetreden rechtspraak).

4.5

De gevorderde dwangsom staat in verhouding met de overtreding en dient te worden ingewilligd.

4.6

Artikel 198*bis* van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening zoals ingevoegd door artikel 11 van het voormelde decreet van 4 juni 2003, bepaalt dat de regels inzake het in te winnen eensluitend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid pas in werking treden nadat de Hoge Raad voor het Herstelbeleid is opgericht en het huishoudelijk reglement is goedgekeurd. Op 16 december 2005 werd het huishoudelijk reglement goedgekeurd.

Ten aanzien van herstellvorderingen die volgens de overgangsregeling bij de rechtbank aanhangig werden gemaakt kan de rechtbank soeverein beslissen of er al dan niet nood is om het advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid in te winnen (vgl. P. Vansant, *De herstelmaatregel in het Vlaamse decreet ruimtelijke ordening*,

Kluwer, 2006, nr. 229). De rechtbank is van oordeel dat dit advies geenszins moet ingewonnen worden.

5. Herstel overeenkomstig artikel 59 § 1 van het afvalstoffendecreet

Overeenkomstig artikel 59 § 1 van het afvalstoffendecreet veroordeelt de rechtbank degene die afvalstoffen achterlaat in strijd met de bepalingen van dit decreet tot het verwijderen ervan binnen een door de rechtbank te bepalen termijn.

De rechtbank is van oordeel dat eerste en tweede beklagde wegens de feiten voorwerp van de tenlastelegging C dienen veroordeeld te worden tot het verwijderen van de afvalstoffen die zijn achtergelaten in strijd met het hoger vermeld decreet binnen een termijn van één jaar onder verbeurte van een dwangsom van 125,00 euro per dag. Overeenkomstig artikel 59 § 2 van het afvalstoffendecreet dienen de beklagden bovendien veroordeeld te worden tot terugbetaling van de kosten voor het verwijderen door de gemeente, de OVAM of het Vlaamse gewest.

Het feit dat de beklagden geen eigenaar zijn van de grond waarop het misdrijf voorwerp van de enige tenlastelegging gepleegd werd, doet geen afbreuk aan de verplichting tot het uitvoeren van het herstel dat in rem dient te geschieden en in rem wordt opgelegd.

Gezien de hiervoor en hierna vermelde artikelen :

Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, art. 11, 12, 14, 21 tot en met 23, 31 tot en met 37, 40 en 41 ;

Wetboek van strafvordering, art. 2bis en 3 V.T., 161, 162, 179, 182, 184, 185, 189, 190, 190ter, 194, 195;

Wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimen op de strafrechtelijke geldboeten, art. 1;

Strafwetboek, art. 2, 5, 38, 40, 44, 50, 65, eerste lid, 66, 100;

Decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, art. 2, 3 § 2-2°, 12, 14 § 1, 15, 20, 56.1, 58, 59, 59 § 1 en 2;

Wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen zoals gewijzigd door de wet van 24 december 1993, art 29 en het koninklijk besluit van 18 december 1986 betreffende de commissie voor hulp van slachtoffers van opzettelijke gewelddaden, art. 58 ;

Koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende tarief in strafzaken, art. 91, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 11 december 2001 betreffende de invoering van de euro in de regelgeving inzake justitie ;

Verordening (EG) nr. 974/98 Raad van 3 mei 1998 over de invoering van de euro, art. 1, 2, 3 en 14 ;

Verordening (EG) nr. 1103/97 Raad van 17 juni 1997 over enkele bepalingen betreffende de invoering van de euro, art. 1, 4 en 5 ;

Verordening (EG) nr. 2866/98 Raad van 31 december 1998 over de omrekeningskoersen tussen de euro en de munteenheden van de lidstaten ;

Wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de grondwet, art. 2, 3, 4 en 6 ;

Wet van 30 oktober 1998 betreffende de euro, art. 3 tot 6 ;

Koninklijk besluit van 30 oktober 1998 tot vaststelling van de datum van inwerking van de bepalingen van de wet van 30 oktober 1998;
Wet 29 juni 1964, art. 3 en 6.

OM DEZE REDENEN, DE RECHTBANK

RECHTDOENDE OP TEGENSPRAAK

VERKLAART de **eerste beklagde** **schuldig** aan de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A, B.1 (a en b), en C en **tweede beklagde** **schuldig** aan de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A, B.1 (a en b), B.2 (a en b) en C;

GELAST voor een termijn van drie jaren de gewone **OPSCHORTING** van de uitspraak van veroordeling voor de **eerste beklagde**

TOEPASSING makend van artikel 65, eerste lid van het Strafwetboek;

VEROORDEELT de **tweede beklagde** wegens de hiervoor vermelde feiten samen tot een geldboete van **100,00 euro**, met 45 deciemmen verhoogd (x5,5) 550,00 euro bedragende;

ZEGT dat bij niet betaling binnen de door de wet bepaalde termijn de hierboven uitgesproken geldboete van 100,00 euro kan worden vervangen door een gevangenisstraf van 30 dagen.

SPREEKT in hoofde van de tweede beklagde de verplichting uit om EENMAAL een bedrag van 25,00 euro, met 45 deciemmen verhoogd, 137,50 euro bedragende, te betalen bij wijze van bijdrage tot financiering van het Fonds tot financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden.

LEGT aan de eerste en de tweede beklagde elk een vergoeding op van 25,00 euro zoals bedoeld door artikel 91 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende tarief in strafzaken;

VEROORDEELT de eerste en de tweede beklagde hoofdelijk tot de aan de zijde van het openbaar ministerie gevallen kosten begroot op 241,78 euro;

VEROORDEELT de eerste en de tweede beklagde overeenkomstig artikel 59 § 2 van het afvalstoffendecreet tot het **verwijderen van de afvalstoffen** die zijn achtergelaten in strijd met het hoger vermeld decreet en dit binnen een termijn van vijftien maanden vanaf huidig vonnis en dit onder verbeurte van een dwangsom van 125,00 euro per dag vertraging in de nakoming van dit bevel en VEROORDEELT de vermelde beklagden tot terugbetaling van de kosten voor het verwijderen door de gemeente, de OVAM of het Vlaamse gewest;

BEVEELT de beklagden en
op vordering van de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur tot het **herstel in de oorspronkelijke toestand** van het onroerend goed gelegen te
innen een ter-

mijn van één jaar vanaf het in kracht van gewijsde treden van huidig vonnis, namelijk door het verwijderen van alle inerte materialen van het terrein en het terugbrengen van de landweg tot op zijn oorspronkelijk niveau.

BEVEELT dat voor het geval dat de vermelde herstelmaatregelen niet binnen de voormelde termijn werden uitgevoerd de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur ambtshalve in de uitvoering van de herstelmaatregel zal kunnen voorzien overeenkomstig artikel 153 al. 1 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening;

ZEGT voor recht dat op vordering van de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur door de beklaagden hoofdelijk een dwangsom zal worden verbeurd van 125,00 euro per dag vertraging in de nakoming dit bevel.

Aldus uitgesproken in openbare terechtzitting van
ZEVENENTWINTIG NOVEMBER TWEEDUIZEND EN ZES

Aanwezig :

alleensprekend rechter in strafzaken.
substituut procureur des Konings
griffier.